

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Indonezji o popieraniu i ochronie inwestycji,
sporządzona w Warszawie dnia 6 października 1992 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 6 października 1992 r. w Warszawie została sporządzona Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Indonezji o popieraniu i ochronie inwestycji w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem
Republiki Indonezji o popieraniu i ochronie inwestycji

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Indonezji (zwane dalej Umawiającymi się Stronami),

mając na uwadze przyjazne stosunki współpracy istniejące pomiędzy obydwojoma Państwami i Narodami,

dążąc do stworzenia korzystnych warunków do inwestowania przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony na zasadzie suwerenności, równości i wzajemnej korzyści i

uznając, że popieranie i ochrona takich inwestycji będzie przyczyniać się do ożywiania indywidualnej przedsiębiorczości gospodarczej i do wzrostu dobrobytu obydwu Państw,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

W rozumieniu niniejszej umowy:

1. Pojęcie „inwestycje” oznacza wszelkie mienie zainwestowane przez inwestorów będących obywatelami jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, zgodnie z jej ustawodawstwem i przepisami, w tym, ale nie wyłącznie:

- a) własność ruchomości i nieruchomości, jak również inne prawa, takie jak hipoteka, kupieckie prawo zatrzymania lub zastaw;
- b) akcje, udziały i należności lub prawa do majątku spółek;
- c) roszczenia pieniężne lub roszczenia do innych świadczeń wynikających z kontraktu, mające wartość finansową;
- d) prawa własności intelektualnej, w tym prawa autorskie, znaki towarowe i handlowe, patenty, wzory przemysłowe, know-how, tajemnice handlowe i goodwill;
- e) koncesje gospodarcze mające wartość gospodarczą, uzyskane na mocy prawa lub kontraktu związanego z inwestycją, w tym prawa prowadzenia poszukiwań, uprawy, wydobywania i eksploatacji zasobów naturalnych.

2. Pojęcie „inwestorzy” oznacza obywateli lub spółki jednej Umawiającej się Strony, którzy dokonali lub którzy dokonują inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

3. Pojęcie „obywatele” oznacza w odniesieniu do obu Umawiających się Stron osoby fizyczne, które zgodnie z ustawodawstwem każdej Umawiającej się Strony są jej obywatelami.

4. Pojęcie „spółki” oznacza:

- a) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej: wszelką spółkę, firmę, organizację lub stowarzyszenie zarejestrowane lub utworzone zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej;
- b) w odniesieniu do Republiki Indonezji każdą spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, utworzoną na terytorium Republiki Indonezji, lub wszelką osobę prawną utworzoną zgodnie z jej ustawodawstwem.

5. Pojęcie „przychody” lub „dochody” oznacza kwoty uzyskane z inwestycji, a w szczególności, ale nie wyłącznie, obejmuje zyski, odsetki, dochody z kapitału, dywidendy, należności licencyjne lub honoraria.

6. Pojęcie „terytorium” oznacza:

- a) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym wszelki obszar poza jej morzem terytorialnym, nad którym, na mocy ustawodawstwa Polski i zgodnie z prawem międzynarodowym, Rzeczpospolita Polska może sprawować swoje suwerenne prawa;
- b) w odniesieniu do Republiki Indonezji terytorium Republiki Indonezji określone w jej ustawodawstwie i części szelfu kontynentalnego oraz mórz przyległych, nad którymi Republika Indonezji posiada suwerenność, prawa suwerenne lub inne prawa, zgodnie z prawem międzynarodowym.

Artykuł 2

Popieranie i ochrona inwestycji

1. Każda Umawiająca się Strona będzie popierać i stwarzać korzystne warunki dla obywateli i spółek drugiej Umawiającej się Strony do inwestowania na jej terytorium i będzie

dopuszczać taki kapitał zgodnie z jej ustawodawstwem i przepisami.

2. Inwestycje dokonywane przez obywateli lub spółki każdej Umawiającej się Strony będą miały zawsze przyznane uczciwe i sprawiedliwe traktowanie i będą korzystać z właściwej ochrony i bezpieczeństwa na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 3

Zakres stosowania umowy

Postanowienia niniejszej umowy mają zastosowanie do inwestycji dokonanych przez inwestorów Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium Republiki Indonezji, które zostały dopuszczone zgodnie z ustawą nr 1 z 1967 r. o zagranicznych inwestycjach kapitałowych, z późniejszymi zmianami, oraz do inwestycji inwestorów Republiki Indonezji dopuszczonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po dniu 26 maja 1976 r. i dokonanych zgodnie z ustawodawstwem i przepisami Rzeczypospolitej Polskiej.

Artykuł 4

Zasady traktowania

1. Inwestycje dokonane przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony będą miały przyznawane uczciwe i właściwe traktowanie zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem i przepisami.

2. Żadna z Umawiających się Stron nie będzie traktować inwestycji dokonanych na swoim terytorium i przychodów uzyskiwanych z tego tytułu przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony mniej korzystnie niż inwestycji dokonanych lub przychodów uzyskanych przez inwestorów któregośkolwiek państwa trzeciego.

3. Żadna Umawiająca się Strona nie będzie na swoim terytorium traktować inwestorów drugiej Umawiającej się Strony odnośnie do zarządzania, korzystania, osiągnięcia korzyści lub rozporządzania ich inwestycjami, jak również w zakresie jakiegokolwiek działalności związanej z takimi inwestycjami, mniej korzystnie niż inwestorów któregośkolwiek państwa trzeciego.

4. Traktowanie, o którym mowa wyżej, nie będzie miało zastosowania do ułatwień lub przywilejów, jakie którekolwiek z Umawiających się Stron przyzna inwestorom państwa trzeciego z tytułu członkostwa danej Umawiającej się Strony w unii celnej, wspólnym rynku, strefie wolnego handlu, w wyniku wielostronnej lub międzynarodowej umowy gospodarczej lub na podstawie umowy zawartej między daną Umawiającą się Stroną a państwem trzecim o unikaniu podwójnego opodatkowania albo w wyniku porozumienia o handlu przygranicznym.

5. Jeżeli przepisy zawarte w ustawodawstwie którejkolwiek Umawiającej się Strony przyznają inwestorowi bardziej korzystne traktowanie niż przewidziane niniejszą umową, to przepisy te będą przeważać nad warunkami ustanowionymi niniejszą umową.

Artykuł 5

Odszkodowanie za szkody i straty

Inwestorom jednej Umawiającej się Strony, których inwestycje na terytorium drugiej Umawiającej się Strony doznały uszczerbku z powodu wojny lub innego konfliktu zbrojnego, rewolucji, stanu wojennego, rewolty, powstania lub buntu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, będzie przyznane przez tę drugą Umawiającą się Stronę odnośnie do odtworzenia, odszkodowania, kompensaty lub innego uregulowania — traktowanie nie mniej korzystne niż to, które druga Umawiająca się Strona przyzna własnym obywatelom lub spółkom, lub inwestorom któregośkolwiek państwa trzeciego, w zależności od tego, które będzie bardziej korzystne.

Artykuł 6

Wywłaszczenie

1. Inwestycje dokonane przez obywateli jednej Umawiającej się Strony nie zostaną znacjonalizowane, wywłaszczone lub poddane środkom wywołującym skutki równoznaczne z nacjonalizacją lub wywłaszczeniem (zwanym dalej „wywłaszczeniem”) na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, chyba że nastąpi to w interesie publicznym odnoszącym się do wewnętrznych potrzeb wywłaszczającej Umawiającej się Strony oraz za pełnym i efektywnym odszkodowaniem. Odszkodowanie takie będzie odpowiadało rynkowej wartości wywłaszczonej inwestycji bezpośrednio przed ogłoszeniem decyzji o wywłaszczeniu lub gdy decyzja o wywłaszczeniu stała się publicznie wiadoma. Odszkodowanie będzie wypłacone bez zbędnej zwłoki oraz będzie efektywnie wykonalne i będzie podlegało wolnemu transferowi. Legalność wywłaszczenia oraz jego procedura i kwota oraz sposób wypłacenia odszkodowania będą mogły być przedmiotem postępowania prawnego we właściwym trybie prawnym, zgodnie z ustawodawstwem i przepisami Umawiającej się Strony dokonującej wywłaszczenia.

2. W razie wywłaszczenia przez Umawiającą się Stronę mienia spółki, która została zarejestrowana lub utworzona zgodnie z obowiązującym prawem na jakiegokolwiek części jej terytorium i w której obywatele lub spółki drugiej Umawiającej się Strony posiadają udziały, przyjmuje się, że postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu mają zastosowanie w stopniu niezbędnym do zagwarantowania właścicielom tych udziałów odszkodowania przewidzianego w tym ustępie.

Artykuł 7

Transfer inwestycji

1. Każda Umawiająca się Strona gwarantuje, zgodnie i w granicach dozwolonych przez jej prawo, inwestycjom dokonywanym przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, po spełnieniu zobowiązań podatkowych, transfer bez zbędnej zwłoki:

- a) kapitału pierwotnego i kapitału dodatkowego wykorzystywanego do utrzymania lub rozszerzenia inwestycji;
- b) przychodów netto, w tym dywidend i odsetek, proporcjonalnie do udziału udziałowca zagranicznego;

- c) kwot na spłatę pożyczek zaciągniętych w związku z inwestycją i związanych z tym odsetek;
- d) należności licencyjnych i opłat za usługi związanych z inwestycją;
- e) wpływów ze sprzedaży akcji należących do udziałowców zagranicznych;
- f) odszkodowania za szkody i straty;
- g) odszkodowania za wywłaszczenie;
- h) wpływów uzyskanych przez inwestora w przypadku likwidacji inwestycji;
- i) zarobków obywateli jednej Umawiającej się Strony zatrudnionych w związku z inwestycją dokonaną na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

2. Jeżeli inwestor Umawiającej się Strony nie uzgodnił inaczej z właściwymi władzami drugiej Umawiającej się Strony, na której terytorium znajduje się inwestycja, transfer zgodnie z postanowieniami ustępu 1 tego artykułu będzie dokonany w walucie, w jakiej została dokonana pierwotnie inwestycja, lub w każdej innej wymiennej walucie. Taki transfer będzie dokonany po kursie walutowym, przeważającym w dniu, w którym transfer ma być dokonany.

3. Bez względu na postanowienia poprzednich ustępów, każda Umawiająca się Strona może utrzymać ustawodawstwo i przepisy nakładające ograniczenia transferów walutowych.

Artykuł 8

Subrogacja

Jeżeli Umawiająca się Strona lub jakiegokolwiek jej agencja udzieli inwestycji dokonanej przez jej inwestora na terytorium drugiej Umawiającej się Strony gwarancji od ryzyka niehandlowego i dokona płatności w wyniku takiej gwarancji, druga Umawiająca się Strona uzna przejęcie przez pierwszą Umawiającą się Stronę lub jej agencję praw przysługujących takiemu inwestorowi. Druga Umawiająca się Strona będzie uprawniona do pobrania podatków i innych opłat publicznych należnych od inwestora. W odniesieniu do transferu płatności na rzecz drugiej Umawiającej się Strony na mocy takiej subrogacji mają zastosowanie postanowienia odpowiednio artykułów 6 i 7.

Artykuł 9

Rozstrzygnięcie sporów między inwestorami a Umawiającymi się Stronami

1. Każdy spór powstały między Umawiającą się Stroną a inwestorem drugiej Umawiającej się Strony będzie rozstrzygany tak, jak to jest możliwe, w drodze polubownej.

2. Jeżeli taki spór nie zostanie rozstrzygnięty w ciągu sześciu miesięcy od daty, gdy jedna ze Stron zwróciła się z wnioskiem o polubowne rozstrzygnięcie, to dany spór zostanie przedłożony na wniosek inwestora do rozstrzygnięcia w jeden z następujących sposobów:

- a) sądom wszystkim instancji posiadającym kompetencje terytorialne na terytorium Umawiającej się Strony;

- b) Międzynarodowemu Ośrodkowi Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych, jeżeli obie Umawiające się Strony będą stronami Konwencji z dnia 18 marca 1965 r. o rozstrzyganiu sporów inwestycyjnych między państwami a obywatelami drugih państw;
- c) trybunałowi arbitrażowemu ad hoc, utworzonemu zgodnie z Regulaminem postępowania Komisji Narodów Zjednoczonych do Spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego.

3. W czasie trwania postępowania arbitrażowego lub sądowego, wszczętego w celu rozstrzygnięcia takiego sporu, obie Umawiające się Strony wstrzymają się od jakiegokolwiek działania.

Artykuł 10

Rozstrzyganie sporów między Umawiającymi się Stronami dotyczących interpretacji i stosowania umowy

1. Spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej umowy będą rozstrzygane polubownie w drodze rokowań dyplomatycznych między Stronami.

2. Jeżeli spór między Stronami nie może być rozstrzygnięty w ten sposób, to zostanie on przedłożony na żądanie którejkolwiek Strony trybunałowi arbitrażowemu.

3. Taki trybunał arbitrażowy będzie utworzony oddzielnie dla każdego sporu w następujący sposób: W ciągu dwóch miesięcy po otrzymaniu wniosku o wszczęcie postępowania arbitrażowego każda Umawiająca się Strona wyznaczy jednego członka trybunału arbitrażowego. Dwaj członkowie wybiorą następnie obywatela państwa trzeciego, który po zatwierdzeniu przez obie Umawiające się Strony zostanie mianowany przewodniczącym trybunału arbitrażowego. Przewodniczący będzie mianowany w ciągu dwóch miesięcy od daty mianowania pozostałych dwóch członków trybunału.

4. Jeżeli w terminach określonych w ustępie 3 tego artykułu nie dokonano wymaganych nominacji, każda Umawiająca się Strona może, w braku innych uzgodnień, zwrócić się o ich dokonanie do Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości. Jeżeli Przewodniczący jest obywatelem Umawiającej się Strony lub jakiegokolwiek inne przyczyny uniemożliwiają mu wypełnianie tej funkcji, należy o dokonanie niezbędnych nominacji zwrócić się do Wiceprzewodniczącego. Jeżeli Wiceprzewodniczący jest obywatelem Umawiającej się Strony lub nie może wypełnić wspomnianej funkcji, należy zwrócić się o dokonanie niezbędnych nominacji do najstarszego rangą sędziego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, który nie jest obywatelem żadnej z Umawiających się Stron.

5. Trybunał określi tryb swojego postępowania. Trybunał orzeka większością głosów. Orzeczenie takie będzie wiążące dla obu Umawiających się Stron. Każda Umawiająca się Strona ponosi koszty własnego członka trybunału oraz koszty jej udziału w postępowaniu arbitrażowym; koszty odnoszące się do przewodniczącego i wszelkie pozostałe koszty Strony pokrywają w równych częściach.

Trybunał arbitrażowy może jednak w orzeczeniu ustalić większy udział w kosztach jednej z Umawiających się Stron i orzeczenie takie będzie wiążące dla obu Umawiających się Stron.

Artykuł 11

Stosowanie innych przepisów

Jeżeli jakaś sprawa jest uregulowana postanowieniami niniejszej umowy lub jakiegokolwiek innej umowy, której stronami są Umawiające się Strony, to stosowane będą postanowienia bardziej korzystne dla inwestorów.

Artykuł 12

Wejście w życie

Okres obowiązywania i wygaśnięcie

1. Umowa niniejsza wejdzie w życie w pierwszym dniu drugiego miesiąca od dnia, w którym Umawiające się Strony notyfikują sobie wzajemnie w drodze pisemnej, że spełnione zostały ich wymogi konstytucyjne dla wejścia w życie niniejszej umowy.

Pozostanie ona w mocy przez okres dziesięciu lat, a następnie będzie ona pozostawać przez dalsze okresy dziesięcioletnie, jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze pisemnej w terminie jednego roku przed jej wygaśnięciem.

2. W odniesieniu do inwestycji dokonanych przed datą wygaśnięcia niniejszej umowy postanowienia zawarte w artykułach od 1 do 11 pozostaną w mocy na okres dalszych dziesięciu lat po dniu jej wygaśnięcia.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni przez ich odnośne Rządy, podpisali niniejszą umowę.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Warszawie dnia 6 października 1992 r. w językach polskim, indonezyjskim i angielskim. Wszystkie trzy teksty są jednakowo autentyczne. Jeżeli zaistnieje jakiś spór dotyczący interpretacji, tekst angielski będzie rozstrzygający.

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej
J. Zdrzałka

Z upoważnienia Rządu
Republiki Indonezji
W. Loeis

Po zapoznaniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 14 maja 1993 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*